

Referat af info- og dialogmøde i Den Gl. Byrådssal d. 15. februar 2022 om
**GRØNT OMSTILLINGSFORBUND I
ROSKILDE**

Iver Jakobsen fra Roskilde Klimanetværk bød i sin rolle som mødeleder velkommen og introducerede formanden for Roskilde Kommunes Klima- og Miljøudvalg:

Jonas Paludan, Formand KMU

Hovedpointer: Jeg synes vi skal stryge spørgsmålstegnet i overskriften på indbydelsen til dette møde. Jeg støtter varmt initiativet og ved at mange politikere i byrådet er optaget af omstillingstemaet og er glad for at så mange er repræsenteret her i dag.

Det første møde i KMU handlede om borgerinddragelse inspireret af Klimanetværket - kommunen kan let tage konkrete omstillingsinitiativer for sin egen virksomhed, men har brug for aktive borgere for at nå alle i kommunens geografiske område. Dette initiativ er et godt eksempel. Vi ved at jo mere man ved, jo mere er man villig til at agere. Jeg er særligt glad for en af punch lines "Power to more – to be dreamt and developed" og for underoverskriften: Læring, handling og fællesskab. Vi kan rykke sammen!

Nils Boesen, initiativtager fra Roskilde Klimanetværk

Hovedpointer: Jeg er glad for at det er lykkedes os at etablere det største og første møde om grøn omstilling med så mange vigtige interessenter. Dette er samskabelse i organiseret form. Ud over klima-netværkets løse ad hoc-struktur har vi har brug for organisering for det lange seje træk.

De forskellige temaer, der er nævnt i materialet kan opfattes som strittende i alle retninger, men ved nærmere granskning er der sammenhæng, fordi de alle stiler imod at bidrage til omstillingshandling. På et nyligt netværksmøde var der stemning for navnet Grønt Omstillingsforbund i Roskilde, fordi "oplysningsforbund" lyder for "aftenskoleagtigt", men organiseret under oplysningslovens ramme. Vigtigt at dette omfatter lokale initiativer spredt over kommunen - fx via boligselskabernes afdelinger og deres fælleshuse. Ligeledes er det vigtigt at Roskildes aktører er organisatorer – fx også frivillige unge mennesker fra uddannelserne, måske nogle som timelønnede coaches eller lærere. Vi forestiller os at halvdelen af bestyrelsen udgøres af 3 repræsentanter fra organisationer, den anden halvdel udgøres af 3 individuelle medlemmer, derudover 2 medlemmer fra KMU uden stemmeret.

Runde med spørgsmål og svar

Ålborg Universitet: Oplysningsforbund er noget, man går til efter arbejde. Hvordan er konkurrencen med de andre forbund? Kan oplysningsforbund drive grøn omstillingshandling?

Nils Boesen: Aktiviteterne behøver ikke at være "røv i stol"-arrangementer. Men fx beboer-event med grøn madlavning med deltagelse af klimakok + en kommunalpolitiker. Vi har tjekket tilbuddet fra de øvrige oplysningsforbund, der er ikke mange klimaaktiviteter.

Anna Bondo: Godt at dette kører parallelt med netværket, så ikke ildsjælene i netværket kører træet. Så super god organisering og særligt, hvis det ikke kun bliver noget man går til tirsdag aften.

Henrik Bundgaard: Der må helt sikker være midler at søge til sådant et initiativ andre steder uden for kommunens pulje til folkeoplysning.

Gert Petersen, Enhedslisten: Skal betalingen være ens for alle? – så gerne en differentieret betaling. Repræsenterer vi, der er til stede her i dag faktisk borgerne i Roskilde? Hvordan får vi fat i borgere, som er sårbare: Arbejdsløse, psykisk syge, handikappede? Mangfoldighed vigtigt.

Iver Jakobsen: Der kan sagtens være differentieret betaling

Bjørn Pedersen, DN: Forstod først, at dette skulle være en overbygning oven på andre forbunds tilbud?
Nils Boesen: Vil kunne fungere som overbygning for grønne aktiviteter, men vi er forsigtige med at lancere noget som en overbygning – vi vil hellere tale om samordning/samarbejde om supplerende aktiviteter. Vi skal ikke være en paraply.

Simon Bolwig, Roskilde Klimaråd: Jeg er lidt forvirret når jeg hører at dette ud over læring skal være handling og fællesskab, hvorfor skal der så være en skoleleder?

Nils Boesen: Et eksempel på en handlingsorienteret emnerække kunne være at lave 3 møde med eksperter og folk med erfaringer fra andre steder om problematikken med "ikke i min baghave" ifm. etablering af vindmølle-/solcelleparker – eventrækken kunne ende med en invitation til KMU og klimaråd om overlevering af budskaberne fra læringen og måske munde ud i etablering af et andelsselskab for at drive processen videre. Ift. folkeoplysningsloven skal der være en skoleleder, men det er en lidt gammeldags titel.

Erhvervsforum i Roskilde: Vi repræsenterer 600 virksomheder, hvorfor er vi inviteret? Vi har grønt samarbejde med fx CORO, Co-lab Roskilde og andre grønne aktørerne, men kan ikke rigtigt se, hvor vi passer ind i oplægget.

Nils Boesen: Jeg kunne give et eksempel med ladestandere: Der er brug for samarbejde mellem offentlige interessenter, borgere og virksomheder. Eller omstilling til grøn madlavning – det er svært at forestille sig uden at involvere supermarkederne. Vigtigt at vi samskaber.

Jørn Borggren, DN: Vi er ved at lave folder om naturperler i kommunen – Vi kunne godt se lanceringen af folderen som et event i Grønt Omstillingsforbund.

Diana Andersen, Katedralskolen: hvordan kommer tilbud til at appellere til de unge på ungdomsud-dannelserne, som ikke er til aftenskole en aften om ugen?

Nils Boesen: Det er vigtigt med events, på tidspunkter, der passer de unge og med et indhold som appellerer til de unge. GO skaber rammen - I skal hjælpe med at udfylde den.

Trine Borre, KMU, Jeg ser frem til et point-of-contact for viden om klima og omstillingsaktiviteter og - handlinger.

Pernille Marstrand, Dansk Oplysningsforbund: vi organiserer 270 aftenskoler. Aftenskoler er meget diverse, det er næsten kun fantasien, der sætter grænser for hvordan læringen kan organiseres. Fint at udfordre formen. Finansiering kan godt være både fra fonde og via aftenskolen.

Borger: det er vigtigt at sikre at de temaer, der udgør programmet er baseret på viden og ikke læner sig op ad tilfældige holdninger og fordomme.

Nils Boesen: Vi kan i netværket hele vejen igennem hevet eksperter/forskere ind for at sikre faktabasering.

Henrik Bundgaard, Greenbike.dk; Vigtigt at sondre mellem, hvad vi skal gøre sammen og hvad skal vi gøre hver for sig. Vigtigt at skabe kommunikation mellem parterne i omstillingen. Hvad kan den enkelte familie gøre og hvordan kan andre aktører i kommunen hjælpe? Vi skal have vejfællesskaber aktiveret i omstillingen.

Bjørn Pedersen, DN: er initiativet kun et klimaomstillingsforbund?

Iver Jakobsen: Nej, hele den grønne kriseomstillingen kan tænkes ind, med fokus på klima- og biodiversitetskriserne.

Borger: det er en gigantisk omstilling vi står over for på en lang række parametre, så godt at der er mange interessenter med forskellige synspunkter, erfaringer og adgang til forskellige virkemidler.

Gert Pedersen, Enhedslisten: vigtigt vi giver borgere en oplevelse af, at alle kan gøre noget.

Opsummering fra Nils Boesen: Godt med sund skepsis, så vi får taget højde for interessenternes dagsorden. Vigtigt at understrege at der ikke er tale om en mere traditionel aftenskole, folkeoplysningsloven giver blot en ramme for en organisation hvor vi tror alle vil kunne se sig selv. Vi planlægger en kombineret fysisk og virtuel generalforsamling i begyndelsen af marts - har nogen mulighed for at tilbyde et kombineret virtuelt og fysisk setup?

Overvej om du vil tage en bestyrelsespost. Vedtægter rundsendes til deltagerlisten. Håber alle vil blive medlem.

Sammenfatning fra Jeppe Trolle, formand for Klimarådet

Det er helt rigtigt det handler om omstilling - ikke kun for klimaets skyld, men også for vores sundheds og , biodiversitetens skyld – der er rigtigt mange områder, hvor vi skal ændre adfærd!

Det handler ikke om løftede pegefingre. Folk skal være en del af løsningen.

Jeg er formand for Ungdomsskolen og kan se at de unge gerne vil deltage i omstillingstemaer og fx se Risø, Argo etc. – så det er vigtigt at fange de unge, når de forlader ungdomsskolen med målrettede tilbud i omstillingsforbundet, så de forankres i omstillingshandling. Rigtigt fint af DN allerede har aktiviteter at putte i GO.

Vi konkurrerer med andre oplysningsforbund, derfor vigtigt at Roskilde Klimanetværk er med og vigtigt at fange de unge, så vi får en profil om omstillingshandling.

Fint at der er åbent for mange forskellige temaer. Jeg tror på ideen. Det må prøves. Vi har måske udfordring med oplysningsforbunds-lingen - så lad os udfordre rammerne. Vi skal føle os som en del af løsningen og vi skal have fat i politikerne. Jeg skal nok melde mig ind!

Referat

Jesper Grarup